

Justiits- ja digiministeerium
Suur-Ameerika 1, Tallinn 10122

30.07.2026 nr 260721

Täname võimaluse eest avaldada arvamust majandus- ja kommunikatsiooniministri 21. septembri 2005. a määruse nr 109 "Nõuded elektromagnetilisele kiirgusele ja raadioside piiramisele" muutmise eelnõule. Eesti Turvaettevõtete Liit (ETEL) peab oluliseks meie õigusruumi kiiret kohandamist muutunud julgeolekuolukorrast tulenevatele uutele ohtudele. Seoses 19.07.2026 jõustunud muudatustega turvategevuse seaduses (TurvaTS) on antud eriõppe läbinud turvaettevõtja turvatöötajale ja turvajuhile ning siseturvakorraldaja siseturvatöötajale ja siseturvajuhile õigus mehitamata õhusõidukite lendu sekkumiseks alalistel ja ajutistel riigikaitseobjektidel.

Muuhulgas näeb TurvaTS alates 19.07.2026 ette ka võimaluse, kus mehitamata õhusõiduki lendu sekkumiseks võib kasutada erandkorras raadioside piirajat. Piiranguna on sätestatud, et sellist meetet võib kasutada üksnes juhul, kui turvaobjekt on riigikaitseseaduse alusel määratud alaliseks või ajutiseks riigikaitseobjektiks ja sellise meetme kohaldamise vajadus tuleneb riigikaitseobjekti turvaplaanist. Seega on ETEL hinnangul majandus- ja kommunikatsiooniministri 21. septembri 2005. a määruse nr 109 "Nõuded elektromagnetilisele kiirgusele ja raadioside piiramisele" täiendamine arusaadav ning vajalik töökorralduslik täpsustus. Samas toome välja paragrahvi 1 täiendatava punkti 6 esitatud sõnastuse tõlgendamisega tekkiva kitsaskohaga, mida kahjuks hetkel ei selgita piisavalt lahti ka eelnõu seletuskiri.

Nimelt on raadioside piiramise meetme kasutamise õigus antud politseile, seaduses sätestatud muule pädevale korrakaitseorganile ja julgeolekuasutusele riigiõiguse põhimõtetest tulenevalt ning konkreetsele ametnikule volitatakse see õigus edasi vastavate riigiasutuste töökorraldust puudutavate õigusaktidega. Turvatöötajale ja turvajuhile on raadioside piiramise meetme kasutamise õigus antud eraõigusest tulenevate põhimõtete järgi, kus õigus koos kaasnevate kohustustega on konkreetsetel meetmetel kohaldaval isikul. Selliseid eriõigusi omavate isikute ring on omakorda piiratud eriõppe läbimise nõude, kutsesobivuse ja konkreetse turvaobjekti turvaplaanis toodud tingimustega. Seisuga 30.07.2026 on Kutsekoja kutseregistri andmetel Eestis kokku kaitsemeetmete kasutamise pädevustega 3931 turvatöötaja, tase 4 ja 334 turvajuh, tase 5 kehtiva kutsega isikut. Õigust kasutada sellist erakorralist kaitsemeetet nagu raadioside piiramine, saavad reaalset teostada ainult väga piiratud hulk turvaettevõtja poolt ettevalmistatud ja kehtestatud töökorraldusega toetatud turvateenistujat.

Sellest tulenevalt ei ole ETEL hinnangul õigustatud määruse ühes alapunktis riigiasutuste üldnimetuste kasutamine samas loetelus koos turvatöötaja ja turvajuhi ametinimetusega. Teeme ettepaneku need kaks erinevale õiguslikule konstruktsioonile toetuvat volitusnormi eraldada kahte alapunkti. Samuti näeme tõlgendamisel probleemi selles, et TurvaTS sätestab kaitsemeetmete kohaldamise õigused ja nendega kaasnevad kohustused selgesõnaliselt turvaettevõtja turvatöötajale ja turvajuhile. Nende samade sätete laiendamine siseturvakorraldaja siseturvatöötajale ja siseturvajuhile on lahendatud TurvaTS § 9 lg 6 täpsustusega, et siseturvatöötaja ja siseturvajuht juhinduvad ülesannete seaduse §-de 18–28 nõuetest (sh alates 19.07.2026 jõustunud § 26¹ sätestatud erimeede mehitamata õhusõiduki lendu sekkumine). Reaalselt hakkavad raadioside piiramise erivahendit suure tõenäosusega kasutama ka mitmed elutähtsa teenuse osutajate siseturvakorraldajad ja õigusselguse huvides on mõistlik need turvaturu osalised eraldi välja tuua.

ETEL ETTEPANEK:

Määruse nr 109 „Nõuded elektromagnetilisele kiirgusele ja raadioside piiramisele“ paragrahvi 1 täiendada punktiga 6 ja 7 järgmises sõnastuses:

„6) politseil, seaduses sätestatud muul pädeval korrakaitseorganil ja julgeolekuasutusel – mehitamata õhusõidukist lähtuva ohu tõrjumiseks seaduses sätestatud alusel ja korras.“

„7) turvaettevõtja turvatöötajal ja turvajuhil ning siseturvakorraldaja siseturvatöötajal ja siseturvajuhil – mehitamata õhusõidukist lähtuva ohu tõrjumiseks turvategevuse seaduses sätestatud alusel ja korras.“

Kokkuvõtvalt peame käesolevas eelnõus toodud põhimõtete kiiret rakendamist oluliseks ja Eesti ühiskonnale turvalise elukeskkonna hoidmise vaates vajalikuks.

Lugupidamisega

/allkirjastatud digitaalselt/

Andre Lilleleht

ETEL tegevjuht

Tel: 5016178

e-post: andre.lilleleht@etel.ee